

Звіт Державного навчального закладу «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області» щодо виконання програми експерименту регіонального рівня «Формування м'яких навичок (soft skills) майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти»

Згідно з рішенням колегії Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації від 29 грудня 2021 року, наказу Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації від 14.01.2022 № 5 «Про затвердження рішень колегії Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації від 29.12.2021», з метою підвищення ефективності формування м'яких навичок (softskills) майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу професійної(професійно-технічної) освіти базою проведення експерименту регіонального рівня за темою «Формування м'яких навичок (softskills) майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу професійної(професійно-технічної) освіти» став Державний навчальний заклад «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області» терміни проведення січень 2022 – грудень 2024 року.

1. Опис основних ідей експерименту:

Сучасна соціально-економічна ситуація у нашій країні та світі зумовлює зміни в усіх сферах професійної діяльності людини. Підприємства, установи та організації сьогодні потребують працівників, які мають не лише високий рівень професійних знань, умінь і навичок, а й здатність ефективно взаємодіяти у професійному середовищі, спрямованість на досягнення високих професійних стандартів, на постійний професійний розвиток. Тому, надзвичайно важливим завданням, яке наразі стоїть перед професійною (професійно-технічною) освітою, є підготовка конкурентоздатних кваліфікованих робітників, спрямованих на професійну успішність. Складником такої успішності є наявність у фахівців «soft skills» (м'яких навичок) – навичок особистої ефективності, стресостійкості, керування часом, групової взаємодії, цілепокладання, прийняття рішень, розв'язання проблем, критичного мислення, креативності, інноваційності, ефективного лідерства тощо.

Більшість дослідників кар'єрних процесів погоджуються з тим, що феномен успішності в професійній діяльності варто розглядати як комплексний, що складається з декількох взаємозалежних складників. Кількість цих складових у різних дослідників різна, але до їхнього складу майже всі науковці, поряд з такими характеристиками як висока майстерність, продуктивність праці, виконання професійної діяльності на рівні високих зразків і стандартів, надійність і стійкість високих результатів, відносять і навички ефективної взаємодії в професійному середовищі, особистий розвиток і самореалізацію в професії, кар'єрне зростання, високі посади в ієрархії організації, високий соціальний статус, визнання, популярність у суспільстві.

Важливим чинником майбутньої професійної успішності здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти є опанування ними м'яких навичок (soft skills).

З огляду на вище викладене актуалізується пошук інноваційних технологій формування м'яких навичок у здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти, що є важливим фактором їх успішної підготовки до самореалізації як у майбутній професійній діяльності, так і в інших сферах життєдіяльності.

Отже, актуальність заявленої проблеми, її недостатнє дослідження у вітчизняній педагогічній науці, важливість та доцільність вивчення зумовили вибір теми експериментальної роботи – «Формування м'яких навичок майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти».

2. Об'єкт дослідження: професійна підготовка майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому просторі закладу професійної (професійно-технічної) освіти.

3. Предмет дослідження: педагогічна технологія формування м'яких навичок (soft skills) майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому просторі закладу професійної (професійно-технічної) освіти.

4. Мета дослідження: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність технології формування м'яких навичок (soft skills) майбутніх кваліфікованих робітників у освітньому просторі закладу професійної (професійно-технічної) освіти.

5. Гіпотеза експерименту ґрунтується на припущенні, що ефективність формування м'яких навичок майбутніх кваліфікованих робітників у освітньому просторі закладу професійної (професійно-технічної) освіти забезпечується упровадженням педагогічної технології, спрямованої на:

- збагачення обізнаності майбутніх кваліфікованих робітників про зміст м'яких навичок (soft skills) та шляхи їх розвитку (саморозвитку) як ефективного засобу побудови успішної кар'єри в майбутній професійній діяльності та самореалізації в різних сферах життєдіяльності;

- забезпечення мотивації майбутніх кваліфікованих робітників до формування та саморозвитку м'яких навичок (soft skills);

- набуття майбутніми кваліфікованими робітниками досвіду розвитку та прояву м'яких навичок (soft skills) у різних видах освітньої, позанавчальної, професійної діяльності завдяки використанню інноваційних форм, методів, засобів навчання та виховання;

- рефлексію використання майбутніми кваліфікованими робітниками м'яких навичок (soft skills) для розв'язання завдань, які постають у процесі професійної підготовки та особистісно-професійного розвитку (саморозвитку).

6. Завдання експерименту:

- розробити нормативно-правове й організаційне забезпечення експерименту: накази щодо створення творчих груп; плани діяльності творчих груп;

- розробити методику діагностики рівня сформованості м'яких навичок;

- обґрунтувати та апробувати педагогічну технологію формування м'яких навичок майбутніх кваліфікованих робітників;

- Здійснити підготовку педагогічних працівників до впровадження педагогічної технології формування м'яких навичок майбутніх кваліфікованих робітників;

- визначити організаційно-педагогічні умови, реалізація яких сприятиме підвищенню ефективності формування м'яких навичок майбутніх кваліфікованих робітників;

- розробити навчально-методичні матеріали для педагогічних працівників щодо формування м'яких навичок майбутніх кваліфікованих робітників;

- упровадити в закладах професійної (професійно-технічної) освіти досвід підготовки майбутніх кваліфікованих робітників щодо формування у них м'яких навичок.

На виконання програми проведення експерименту регіонального рівня за темою «Формування м'яких навичок майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти», базою якої став Державний навчальний заклад «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області» протягом січня 2022 – грудня 2022 року здійснено ряд заходів , а саме:

затверджено наказ про створення та план діяльності творчої групи у ДНЗ «РЦПО швейного виробництва та сфери послуг Харківської області»; Програму проведення експерименту регіонального рівня (наказ від 17.01. 2022 № 30 «Про проведення експерименту регіонального рівня за темою «Формування м'яких навичок (softskills) майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти»»).

До складу творчої групи увійшли:

1. **Ткаченко Ніна Григорівна, директор**
2. Яловенко Наталія Максимівна, заступник директора з НВхР
3. Сологуб Наталія Григорівна, заступник директора Науково-методичного центру професійної освіти у Харківській області,
4. Мелешкова Людмила Іванівна, методист
5. Панченко Зоя Віталіївна, старший майстер
6. Колісник Євгенія Володимирівна, практичний психолог
7. Афанасьєва Тетяна Миколаївна, соціальний педагог
8. Івашенко Ольга Михайлівна, викладач
9. Томак Тетяна Миколаївна, викладач
10. Шарикіна Алла Сергіївна, викладач
11. Ленівенко Олена Олексіївна, викладач
12. Пашнєва Наталія Петрівна, викладач
13. Ольховська Юлія Василівна, майстер виробничого навчання
14. Смірнова Світлана Василівна, майстер виробничого навчання
15. Шевченко Олена Сергіївна, майстер виробничого навчання

Відповідно програми проведення експерименту, на першому констатувальному етапі творчою групою була проведена відповідна робота:

- вивчено досвід роботи закладів професійної (професійно-технічної) освіти щодо формування м'яких навичок
- **21 грудня 2021 р** педагоги закладу професійної освіти взяли участь у міжрегіональному вебінарі (за міжнародної участі) за програмою педагогічного експерименту регіонального рівня з теми «Формування м'яких навичок (soft skills) майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти», який проводився на базі Вищого професійного училища № 3 м. Чернівці ;
- соціальним педагогом та практичним психологом закладу розроблено методику оцінювання та здійснення моніторингу рівня сформованості у учасників освітнього процесу м'яких навичок за допомогою тесту — опитувальника «Наскільки у вас розвинені soft skills?» (січень-лютий 2022 року).

18 січня 2022 року творчою групою експерименту для педагогів закладу були проведені педагогічні читання «Формування м'яких навичок («softskills») майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти», на яких були розглянуті теми :

1. Що таке soft skills, навіщо вони потрібні та як їх розвивати?
2. Soft skills: навчання протягом життя.
3. Формування м'яких навичок («softskills») педагогічних працівників швейного профілю.

Протягом першого етапу експерименту творча група взяла активну участь у ряді заходів:

20 січня 2022 року на базі ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області» був проведений міжрегіональний вебінар за програмою педагогічного експерименту регіонального рівня з теми «Формування м'яких навичок (soft skills) майбутніх кваліфікованих робітників в

освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти» у форматі онлайн – панорами, в рамках якого відбулася презентація закладу професійної освіти, виступ учасників творчого експериментального майданчика та панельна дискусія за участі соціальних партнерів – замовників робочих кадрів.

У рамках проведення Міжрегіонального вебінару «Формування м'яких навичок (soft skills) майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти» між учасниками експерименту: ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області», ДЗП(ПТ)О «Кропивницький професійний ліцей сфери послуг і торгівлі», ДНЗ «Одеський професійний ліцей сфери послуг Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського», Вищим професійним училищем № 3 м. Чернівці та ДПТНЗ «Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну» був укладений та підписаний Меморандум про взаєморозуміння, взаємодію та співпрацю, який має на меті удосконалення освітньої, науково-дослідної, методичної роботи, спільних прикладних наукових досліджень та підвищення рівня педагогічної майстерності, удосконалення професійної та викладацької культур.

Відповідно програмі проведення експерименту, перший констатувальний етап експерименту завершився 16 червня 2022 року проведенням The battle «Soft Skills – сучасні навички успішності» - змаганні за Диплом переможця, що заснувала ГО «Всеукраїнська асоціація працівників професійно-технічної освіти», (Президент ГО ВАПП Катерина Борисівна Мірошниченко). Команда «Слобожанщина» творчої групи експериментального майданчика ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області» взяла участь у і стала лауреатом цього інтелектуального поєдинку .

Протягом другого формувального етапу експерименту, творча група закладу професійної освіти взяла активну участь у заходах науково освітнього альянсу «Soft skills – навички успішності» - вебінарах за темою «Логістика формування навичок успішності», тематикою проведення яких стали висвітлення педагогічних логістичних потоків формування навичок «softskills»: сервісного, кадрового, інформаційно-цифрового, здоров'язбережувального , психологічного, фінансово- матеріального, екофасилітаційного.

03 листопада 2022 року учасники творчої групи закладу освіти у своїх доповідях під час проведення міжрегіонального вебінару «Логістика формування навичок успішності» розкрили кадровий та психологічний логістичні потоки формування м'яких навичок («softskills») майбутніх кваліфікованих робітників, зокрема аналітичного мислення, стресостійкості та гнучкості.

На засіданні педагогічної ради закладу професійної освіти були підсумовані підсумки проведення першого етапу експерименту регіонального рівня «Формування м'яких навичок (soft skills) майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти» . Хід реалізації експерименту висвітлюється на сайті ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області

https://mehovschic.ptu.org.ua/?page_id=9699

